

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: I. D. S., st. příslušnost: Kamerun
adresa pro doručování: X

proti
žalované: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha

za účasti: Z. P.
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 8. 2022, č. j. X, ve věci povinnosti opustit území

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Spornou otázkou bylo, jestli napadené rozhodnutí zasáhlo do soukromého a rodinného života žalobce, který v České republice žije se svou českou přítelkyní.
2. Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „policie“) ze dne 12. 5. 2022, č. j. X. Policie tímto rozhodnutím uložila žalobci povinnost opustit do 60 dnů od oznámení rozhodnutí území České republiky podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZPC“).

3. **Žalobce v žalobě** namítal, že správní orgány neposoudily dostatečně zásah do jeho soukromého a rodinného života. Většina žádostí o pobytové tituly není v Kamerunu projednávána resp. nové žádosti ani nelze podat. Ačkoli správní orgány tvrdí, že povinnost opustit území České republiky (dále také „ČR“) je nejmírnějším opatřením v daném případě, možnost získání pobytového titulu ze země původu žalobce je pramalá. Žalobce považuje za jisté, že se nebude moct do ČR vrátit. Podle žalobce je jeho přítomnost v ČR nezbytná, protože mezi ním a jeho přítelkyní vzniklo silné citové a finanční pouto. Správní řízení je zdlouhavé a pro žalobce a jeho partnerku emočně a psychicky náročné. V Kamerunu jsou politické nepokoje a bezpečnostní situace není ideální. Rozdělení žalobce a jeho partnerky je drastické. Opuštění ČR žalobcem je může rozdělit navždy.
4. Žalobce obecně namítl porušení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“) a § 50a ZPC.
5. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** odkázala na napadené rozhodnutí jakožto jeden celek rozhodnutí policie a žalované. Rozhodnutí se vypořádalo se všemi tvrzeními žalobce a se vším, co ve správním řízení vyšlo najevo.
6. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
7. Soud **ze správního spisu** ověřil z výpovědi žalobce dne 26. 4. 2019, že žádal o azyl v roce 2006 na Kypru, přijel v roce 2018 do Belgie a Německa. Žalobce s dcerou odletěl do Kamerunu v roce 2013, když mu umřel otec. Matka jeho dcery odjela i s dcerou do Anglie bez souhlasu žalobce, v Anglii byl soud a dcera se vrátila do ČR v roce 2016. V roce 2018 český soud svěřil dceru do péče matky. Žalobce na ni platil výživné, když dcera byla v ČR. Matka dcery žalobci nedala číslo účtu. Žalobce pracoval v Regiojetu jako skladník, je zdravý a má zdravotní pojištění. Žalobce v ČR chtěl začít žít nový život, s přítelkyní z K. H. Žalobce se nemůže vrátit do Kamerunu, jsou tam politické problémy.
8. Podle závazného stanoviska Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“) ze dne 28. 4. 2019 bylo vycestování žalobce do Kamerunu možné.
9. Z prohlášení osoby zúčastněné na řízení Z. P. ze dne 20. 11. 2020 se podává, že žalobce jí pomáhá překonávat psychické problémy, které jí působil bývalý přítel před rozchodem i po rozchodu.
10. Ze záznamu o pobytové kontrole dne 6. 5. 2021 vyplynulo, že žalobce bydlí v domě Z. P., která kvůli tomu má neshody se svým spolubydlícím otcem, protože žalobce nepracuje a jen čeká na vyřízení víza.
11. Z. P. ve svém písemném vyjádření ze dne 6. 6. 2021 upřesnila, že sousedka žalobce nemohla vidět pracovat na zahradě, protože je zima, a doložila společné fotografie. Žalobce trávil Vánoce s celou její rodinou a pomáhá jí pracovat v domě a na zahradě.
12. Z. P. vypověděla dne 19. 11. 2021, že partnerský vztah trvá, děti mít nemohou, plánují svatbu. Kvůli pobytovému statusu žalobce nemůže pracovat, podporuje ho jeho bratr z Německa. O dceři žalobce, jejím pobytu v Anglii v dětském domově a dlužích na výživném věděla, ale nechtěla se o tom s partnerem bavit. Z. P. by do Kamerunu se

žalobcem neodjela, má tu dceru, dům a hypotéku. Žalobce jí pomáhá v domácnosti, potřebuje ho, má stále problémy s bývalým manželem, bere antidepresiva, je na tom psychicky špatně.

13. Žalobce téhož dne vypověděl, že pomáhá Z. P. v domácnosti a se zahradou. Vztahy s otcem se už vylepšily, pochopil, že zatím žalobce pracovat nemůže. Se Z. P. jsou dva roky. Se svou dcerou komunikuje jednou týdně. Dcera přítelkyně s matkou komunikuje, je od svých patnáctých narozenin u otce.
14. **Policie v rozhodnutí** ze dne 12. 5. 2022 popsala, že žalobce se k ní dostavil dne 26. 4. 2019, aby vyřešil svou pobytovou situaci a byl zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 283/2008 Sb., o Policii ČR, protože se dopustil jednání, pro které mu bylo možné pobyt v ČR ukončit nebo zahájit řízení o správním vyhoštění. Policie lustrací zjistila, že OAMP žalobci zrušil přechodný pobyt rodinného příslušníka EU; rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 2. 2019. Policie vydala rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 ZPC dne 24. 7. 2019. Žalovaná k odvolání žalobce toto rozhodnutí zrušila, protože nebylo vyjasněno postavení přítelkyně žalobce jako účastnice řízení; žalobce totiž neuvedl její datum narození ani přesné příjmení.
15. Policie provedla dne 30. 1. 2020 pobytovou kontrolu v místě bydliště žalobce a zjistila, že v bytě bydlí s dalšími dvěma cizinci. Žalobce policii uvedl, že jeho přítelkyně J. F. žije v K. H., kam za ní dojíždí, ale neuvedl, kdy tam byl naposledy; uvedl jen, že přítelkyně je pracovně hodně vytížená a často cestuje po ČR. Policie obdržela 8. 7. 2020 prohlášení J. F., že není partnerkou žalobce, ani s ním není v žádném jiném vztahu. Policie vydala dne 21. 10. 2020 rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce k odvolání přiložil sedm fotografií a čestné prohlášení jeho přítelkyně Z. P., podle kterého se seznámila se žalobcem na internetové seznamce v březnu 2020, začali se navštěvovat, stali se milenci a plánují od ledna 2021 společné bydlení po rekonstrukci pokoje dcery Z. P. Pokud by došlo k nucenému vycestování, přišla by Z. P. o partnera a psychickou podporu; nedokáže si představit, že by o něj přišla, je v jejím životě velmi důležitý. Žalovaná rozhodnutí o vyhoštění zrušila.
16. Policie provedla pobytovou kontrolu dne 6. 5. 2021 v domě Z. P., kde zastihla ji a jejího otce a zjistila, že žalobce zde žije, i když nebyl doma, nikde nepracuje, nepřispívá na společnou domácnost, o vše se stará Z. P. Tu policie pojala jako účastníci řízení. Z. P. doložila pět fotografií společného soužití a prohlášení o sdílení společné domácnosti. Policie zjistila, že žalobce pobýval na území ČR od 22. 4. 2019 do 26. 4. 2019 neoprávněně, tj. bez platného oprávnění k pobytu. Protože v dané situaci s ohledem na partnerský vztah bylo vyhoštění nepřiměřeným opatřením, policie vydala rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR. Policie považovala toto opatření za prostředek, který má žalobce donutit k uvedení jeho pobytu do souladu se zákonem, protože právo pobytu na území ČR mu není dáno ústavním pořádkem ani případným pobytem rodinných příslušníků. Rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR je nejmírnějším opatřením, které lze za dané situace vůbec přijmout. Tímto rozhodnutím žalobci není znemožněn vstup na území jiných členských států EU.
17. Žalobce dne 13. 4. 2021 ke své pobytové historii uvedl, že přicestoval na území ČR v lednu 2013, ještě téhož roku vycestoval se svou dcerou zpět do Kamerunu a vrátil se s ní společně v roce 2014. Žalobce naposledy přicestoval do ČR dne 10. 9. 2018 z Německa. Policie konstatovala, že doba pobytu žalobce na území ČR není vzhledem k době, po kterou pobýval na území své vlasti, dostatečně dlouhá k vytvoření si vazeb na ČR takového

charakteru, aby převážily nad vazbami v zemi jeho původu, kde stále pobývá jeho matka a dalších devět sourozenců. Žalobce podal dne 17. 8. 2021 na OAMP žádost o udělení trvalého pobytu za účelem sloučení s rodinným příslušníkem – občanem ČR. O žádosti nebylo dosud rozhodnuto.

18. Věk ani zdravotní stav žalobci nebrání ve vycestování a neodůvodňuje setrvání na území ČR. Žalobce dosáhl věku 45 let a jeho zdravotní stav je dobrý. Žalobce je schopen vycestovat a není nijak závislý na nepřetržitém pobytu v ČR z hlediska zdravotního stavu, je osobou zcela samostatnou a soběstačnou. Pokud žalobce získá v době stanovené k vycestování oprávnění k pobytu na území ČR, nemusí vycestovat ani po uplynutí této doby.
19. K povaze a pevnosti rodinných vztahů policie uvedla, že nepochybuje o trvalosti, pevnosti a intenzitě vztahu účastníků řízení a jejich plánech ohledně společného partnerského či později manželského života ve společné domácnosti i do budoucna. Důsledkem vydání předmětného rozhodnutí nebude trvalé odloučení výše uvedených partnerů, neboť žalobci po vycestování z ČR nebude nic bránit v návratu zpět za předpokladu, že bude disponovat příslušným oprávněním k pobytu v souladu se ZPC. Policie vzala v potaz výpověď partnerky žalobce ze dne 18. 1. 2021, podle které žalobce je pro ni velmi důležitou součástí jejího života a je jí oporou v těžkých chvílích. Policie si je vědoma, že za dobu, kdy žalobce, jeho partnerka a její dcera sdílí společnou domácnost, mohlo mezi žalobcem a dcerou partnerky K. vzniknout určité citové pouto. Žalobce není zařazen vydáním napadeného rozhodnutí do evidence nežádoucích osob. V průběhu dočasného odloučení může být žalobce s dcerou své partnerky i s partnerkou samotnou v kontaktu pomocí moderních komunikačních prostředků, jako například videohovor skrze mobilní telefony, kdy probíhá oboustranně mezi účastníky při videohovoru přenos obrazu a zvuku v reálném čase. Žalobce a jeho partnerka jsou zdraví a není namístě se domnívat, že by byli na sobě závislí, co se týče vzájemné péče. Dcera žalobce žije v Anglii, kam odjela se svou matkou, jsou v kontaktu se žalobcem pouze přes sociální sítě. Na území ČR nebo EU není žádná další osoba, kvůli které by ukončení pobytu žalobce na území bylo z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života nepřiměřené.
20. Žalobce nemá v ČR žádné ekonomické, společenské a kulturní vazby a nedisponuje jakýmkoliv oprávněním k výdělečné činnosti. Žalobce při splnění zákonných podmínek může podat žádost o pobytové oprávnění i cestou zastupitelského úřadu. Napadené rozhodnutí nezakládá důvod pro zařazení žalobce do schengenského informačního systému.
21. Nemůže dojít k situaci, že žalobce by byl navrácen do státu, ve kterém mu hrozí vážné nebezpečí ve smyslu § 179 ZPC. Žalobce nemusí nutně vycestovat do země původu, ale může vycestovat do kterékoli země, která ho přijme nebo kde je oprávněn pobývat.
22. **Žalovaná se v rozhodnutí o odvolání** ze dne 31. 8. 2022 ztotožnila s odůvodněním policie v rozhodnutí ze dne 12. 5. 2022. Policie posoudila přiměřenost rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR na stranách 5 až 8 rozhodnutí napadeného odvoláním. Samotná existence rodinných vazeb žalobce na území ČR neznamená zásah do soukromého a rodinného života, který by byl intenzitou nepřiměřený. Nepřiměřenost zásahu zpravidla nastane ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR. Žalobce pobýval na území ČR bez pobytového oprávnění. Naproti tomu je třeba přihlídnout k tomu, že opuštěním území ČR bude v jistém rozsahu narušen rodinný život žalobce, ale pouze v omezené míře. Ze spisu a

z dostupných evidencí policie vyplynulo, že žalobce je otcem nezletilé občanky ČR (L. J. F., nar. 13. 7. 2011), kterou však žalobce naposledy osobně viděl v roce 2018. V současné době dcera žije v dětském domově v Anglii, kde anglické úřady dceru odebraly její matce a žalobce je s ní v pravidelném kontaktu prostřednictvím přidělené sociální pracovnice a přes sociální síť. Žalobce výživné na dceru nehradil, jak se podává z rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 3 T 45/2019, ze dne 21. 11. 2019 (který nabyl právní moci dne 9. 3. 2020), jímž byl žalobce odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 trestního zákoníku k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 90 hodin. Žalobce také může se svou dcerou v případě uložení rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR i nadále udržovat kontakt tak, jak to činí dosud a nedojde k žádné změně v jejich styku.

23. Žalobce uváděl v době zahájení správního řízení jako svoji partnerku J. F., se kterou dle jeho výpovědi ze dne 26. 4. 2019 plánoval do budoucna společné bydlení. Žalobce doložil jejich vztah čestným prohlášením jmenované a společnými fotografiemi. V průběhu správního řízení však policie zjistila při pobytové kontrole 30. 1. 2020, že žalobce s J. F. nežijí ve společné domácnosti, ale že žalobce žije v bytě panelového domu společně s dalšími dvěma cizinci. Policie obdržela 8. 7. 2020 od J. F. písemné sdělení, že s žalobcem již není v žádném osobním vztahu.
24. V odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce uvedl jako svoji přítelkyni Z. P. (osobu zúčastněnou na řízení) a předložil její čestné prohlášení o tom, že se v březnu 2020 seznámili a od ledna 2021 chtějí žít ve společné domácnosti. Posledně jmenovaná předložila policii fotografie ze společného života s vyjádřením o vedení společné domácnosti od ledna 2021. Žalovaná nechtěla vztah účastníků řízení jakkoliv zlehčovat. Ostatně vzhledem k charakteru a délce vztahu účastníků řízení policie posoudila žalobce jako rodinného příslušníka občana EU a vyhodnotila, že by uložením správního vyhoštění došlo k nepřiměřenému zásahu ve smyslu § 119a odst. 2 ZPC. Nesporné je, že žalobce se s paní Z. P. seznámil až v průběhu správního řízení, tedy v době, kdy pobýval na území ČR bez platného oprávnění, za které s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Toto řízení vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR. Pokud tedy paní Z. P. zůstane v ČR, bude s ní žalobce moci udržovat i osobní kontakt, protože mu napadeným rozhodnutím není do budoucna zamezen vstup na území ČR. Do doby, než si žalobce vyřídí pobytové oprávnění na území ČR, může se Z. P. udržovat kontakt přes sociální síť tak, jak to od roku 2018 činí se svou nezletilou dcerou. I přes nevoli žalobce bude muset jeho současná přítelkyně po nezbytnou dobu, tj. po dobu, kdy bude muset žalobce vycestovat za účelem vyřízení potřebného pobytového oprávnění, zřejmě setrvat na území ČR bez jeho přítomnosti. Nemělo by však jít o nepřiměřeně dlouhé odloučení, ale pouze o dočasné rozdělení účastníků řízení z důvodu legalizace pobytu žalobce. Do značné míry bude jistě záležet na aktivitě žalobce, kdy a jak rychle se mu podaří jeho pobytovou situaci vyřešit. Žalobce zároveň udržuje určité vazby i ke své zemi původu, kde pobýval v letech 2013 a 2014 společně se svojí dcerou. Žalobce do protokolu dne 26. 4. 2019 uvedl, že v Kamerunu má matku a devět sourozenců a v případě návratu do Kamerunu by bydlel u svého bratra v rodinném domě. Žalobce by se tedy nejspíše do Kamerunu vrátil za svými příbuznými a může zde po návratu nalézt odpovídající zázemí, byť třeba jen na přechodnou dobu. Žalovaná neshledala žádnou zásadní překážku, která by žalobci měla bránit ve zpětné integraci do kamerunské společnosti. Dalšího bratra, který žalobci finančně vypomáhá, má žalobce v Německu, jak vypověděla současná partnerka Z. P. do protokolu dne 18. 1. 2021. Žalobce tedy má

možnost vycestovat i se současnou přítelkyní za bratrem do Německa a odtud se pokusit o legalizaci dalšího případného pobytu na území ČR, případně na území členských států EU. Žalovaná neshledala, že by v případě žalobce existovaly natolik výjimečné okolnosti, že by jeho přítomnost na území ČR bylo možné považovat za naprosto nezbytnou a že by tedy nebylo možné uložit ani předmětné opatření, které má nejméně intenzivní dopad do soukromého a rodinného života. Pobyt na území ČR není samozřejmostí, na kterou má bez dalšího kdokoli právo. O to více je třeba, aby si žalobce takové možnosti vážil a žil v souladu s pravidly, která v ČR platí. Pakliže se žalobce dopustil neoprávněného pobytu na území ČR a nedisponuje žádným pobytovým oprávněním ani vízem, které by ho k dalšímu pobytu na území opravňovalo, nelze postupovat podle ZPC jinak než uložit povinnost opustit území ČR. Toto opatření převládá nad zájmem na zachování rodinného života žalobce, neboť zásah do soukromého a rodinného života žalobce nebude s ohledem na všechny okolnosti případu nepřiměřený. Není možné, a to ani při vědomí důsledků, které s sebou napadené rozhodnutí ponese, tolerovat porušování nebo ignorování obecně závazných právních předpisů, zvláště když žalobci nic nebránilo v možnosti dobrovolně území ČR opustit a po návratu do země původu či na zastupitelském úřadu ČR kdekoli jinde ve světě si požádat o některou z možných forem povolení k pobytu. K námitce, že většina žádostí o pobytový titul není projednávána nebo je podat nelze, přičemž podmínky podání žádosti jsou zákonem upraveny, a to i ve vztahu k možnému podání na území ČR, žalovaná konstatovala, že této možnosti žalobce nevyužil, a proto musí nést předvídatelné důsledky svého jednání.

25. Žalobce **při jednání soudu** upřesnil, že pobývá v ČR už 10 let a má dítě s českou státní příslušnicí. Matka jeho dcery odjela s dcerou do Anglie a žalobci bylo řečeno, že s matkou dítěte nežije, a proto nebyl důvod, aby v ČR zůstal. Žalobce byl odsouzen českým soudem za neplacení výživného. Žalobce byl však nemocný a nemohl sehnat práci. Trest 90 dnů obecně prospěšných prací ale vykonal. I když matka s dcerou odjely, žalobce je stále rodinným příslušníkem občana EU a nemůže být vyhoštěn. Krajský soud v Ústí nad Labem vyhověl jeho žalobě proti rozhodnutí o vyhoštění. Bylo to asi v roce 2015 nebo 2016. Pak žalobce obdržel povolení k přechodnému pobytu. Nynější správní řízení trvalo od roku 2019. Správní orgány uznaly, že žalobce má partnerský vztah, ale přesto musí opustit ČR. ČR nemá v Kamerunu zastupitelství, je tam jen honorární konzulát. Žalobce by musel jet do Nigérie, ale neví, jestli by tam vízum dostal. Podle jeho zkušeností mnoho lidí vízum nedostane. Žalobci nebylo řečeno, jak může na území ČR legalizovat pobyt a neví, která je třetí země, kde může požádat o vízum a i tam by potřeboval vízum. Žalobci připadá, že správní orgány chtějí ukončit jeho partnerský vztah. K dotazu soudu žalobce uvedl, že žádost o trvalý pobyt mu byla zamítnuta a odvolání nepodal, protože neměl čas, psal tuto žalobu. K dotazu soudu žalobce uvedl, že podal žádost o přechodný pobyt a myslí si, že čekají na rozsudek soudu. Žalobce děkoval partnerce za podporu a pomoc, protože jinak by se asi bál na ulici policie, schovával by se a utíkal. Žalobce si však není v jeho situaci schopen najít práci. Nelegálně v ČR pobývat nechce. Pracovník policie po prokázání partnerského vztahu žalobci řekl, že nebude mít problém, ale už u policie nepracuje. Žalobce nemá peníze na opuštění ČR a v Kamerunu nebyl 10 let. Neumí si představit, že ve svém věku začne v Kamerunu nový život. Kamerun je v občanské válce, válka není jen na Ukrajině. Nejde o normální občanskou válku, jsou tam únosy a chaos. Cílem jsou lidi ze zahraničí, protože by mohli mít peníze. Situace je nepřehledná. Žalobce byl velmi společenský člověk, ale teď by nevěděl, komu věřit. Žalobce byl za posledních 10 let v Kamerunu asi měsíc. Nemá tam vazby, nic, je odtržený. Žalobce má rodinu tady.

Žalobce udržuje kontakt s dcerou v Anglii. Soud má kompetence rozhodnout a udělit žalobci trvalý pobyt. Žalobce chce být aktivním člověkem v ČR a zapojit se aktivně do života v ČR. Žalobce není žádný zločinec, pouze nezapltil část výživného, když byl nemocný a neměl práci, proto byl trest nízký. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR bylo zamítnuto pro nedostatek důkazů, ale policie přitom neinformovala žalobce, že něco chybí. Když šli se žalobcem požádat o přechodný pobyt, na policii řekli, že už to nejde, protože už byl vydán výjezdní příkaz. Žalobce žádné další návrhy na dokazování neměl.

26. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
27. Předmětem sporu je otázka, zda správní orgány řádně posoudily přiměřenost dopadů rozhodnutí o povinnosti žalobce opustit území ČR do jeho soukromého a rodinného života a rovněž do života jeho rodinných příslušníků. Žalobce se domníval, že správní orgány v tomto ohledu nedostatečně zjistily skutkový stav, a proto ani dostatečně nevyhodnotily přiměřenost rozhodnutí dle § 174a odst. 1 ZPC.
28. Podle § 50a odst. 2 písm. c) ZPC „rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá dále cizinci, u kterého nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, není-li cizinec oprávněn pobývat na území.“
29. Podle § 174a odst. 1 ZPC „při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“
30. Rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a ZPC tak nelze vydat, jestliže by jím došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince (srov. např. rozsudek NSS č. j. 8 Azs 290/2018-27, č. 3852/2019 Sb. NSS).
31. Opatření o povinnosti opustit území (§ 50a) bylo do ZPC zavedeno zákonem č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, (zákon o azylu), a další související zákony. Podle důvodové zprávy se rozhodnutím dle § 50a ZPC „deklaruje neoprávněný pobyt cizince na území a ukládá povinnost opustit ve stanovené době území ČR, aniž by za neoprávněný pobyt byla cizinci stanovena sankce v podobě zákazu vstupu“. Jak konstatoval NSS v rozsudku č. j. 1 Azs 296/2018-35, rozhodnutí o povinnosti opustit území je „v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývajících na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu“. Dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života tak budou právě s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území po určité období méně intenzivní.
32. Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby, proto automaticky nemůže znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Nepřiměřený zásah bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost

přítomnosti cizince na území ČR. Žalobce žádnou takovou relevantní okolnost netvrdil. Žalobce není občan ČR a nemá ve své výlučné péči nezletilé dítě. Na pomoci žalobce není závislá v ČR žádná osoba, které není soběstačná. Zdravý a soběstačný je dle svého tvrzení i žalobce a není natolik nemocný, aby byl závislý na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociální pomoci. Žalobce je v produktivním věku a se svou dcerou je v kontaktu pouze přes sociální síť.

33. Žalobce není zranitelnou osobou ve smyslu § 2 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Zranitelnou osobou je zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.
34. Správní orgány zohlednily návrat žalobce do ČR a uvedly, že žalobce může požádat o pobytové oprávnění v ČR nebo v jiné zemi, nejen v zemi svého původu.
35. Již to, že policie původně zahájené řízení o správním vyhoštění překvalifikovala (viz č. 1. 58 správního spisu) na řízení o povinnosti opustit území, v sobě nese prvotní úvahu ohledně přiměřenosti rozhodnutí (srov. rozsudek NSS č. j. 3 Azs 45/2019-33).
36. Ve vztahu k žalobci soud konstatuje, že ukončení, resp. přerušení jeho pobytu zasahuje do jeho soukromého života. Nejde však o zásah nepřiměřený. Soud neshledal okolnosti, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost jeho přítomnosti v ČR. Vycestování žalobce do země původu nebo do jiné země na přechodnou dobu, než si vyřídí nové oprávnění k pobytu, nemusí nutně znamenat ukončení partnerského vztahu. Žalobce se nebezpečí definitivního ukončení jeho pobytu v podobě povinnosti opustit území vystavil sám, vlastní liknavostí. Ke včasnému podání žádosti o pobytové oprávnění měl dostatek času.
37. I návratová směrnice (č. 2008/115/ES) upřednostňuje dobrovolné opuštění před nuceným vyhoštěním. Stanovení povinnosti opustit území EU je nejmírnější opatření protiprávního pobytu žalobce na území EU. Nejde o vyhoštění s nemožností návratu a získání pobytového oprávnění.
38. Obdobně rozhodl zdejší soud ve věci sp. zn. 72 A 4/2022 (všechny rozsudky správních soudů lze dohledat na www.nssoud.cz). NSS ve svém rozsudku č. j. 3 Azs 45/2019-33 shledal neoprávněný pobyt i v délce jednoho dne jako porušení právních předpisů, které regulují pobyt cizinců na území ČR.
39. Soud neshledal důvodnou ani námitku porušení § 2 odst. 4 správního řádu. Podle § 2 odst. 4 správního řádu: „správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“ Žalovaná v rozhodnutí odůvodnila v souladu se zákonem veřejný zájem na tom, aby cizinci dodržovali právní předpisy, které upravují vstup a pobyt cizinců na území EU. Žalobce nenamítl konkrétní případ, kdy by správní orgány posoudily shodnou či obdobnou věc neodůvodněně rozdílně a soudu rovněž není z jeho činnosti známa. Žalovaná neporušila ani § 3 a § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, zjistila dostatečně skutkový stav a zajistila potřebné podklady rozhodnutí, zjistila všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu a i bez návrhu zjistila všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobce. Policie hodnotila podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom

pečlivě přihlédla ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Námitky žalobce byly zcela obecné a nekonkrétní. Tomu odpovídá rozsah odůvodnění rozsudku.

40. K návrhu žalobce, aby mu soud udělil trvalý pobyt, soud poukazuje na to, že model fungování českého správního soudnictví je založený na principu retrospektivního přezkumu a na principu kasačním (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46). V souladu s § 78 s. ř. s. správní soud může pouze zrušit napadené rozhodnutí anebo žalobu zamítnout.
41. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány uvážily o přiměřenosti povinnosti žalobce opustit území ČR ve vztahu k jeho soukromému a rodinnému životu v souladu se zákonem. Žalobce není občan ČR a nemá žádné dítě ve výlučné péči. Stanovení povinnosti opustit území ČR je nejmírnějším opatřením poté, co žalobce pobýval v ČR protiprávně. Žalobce může získat pobytové oprávnění a realizovat pak v ČR svůj soukromý a rodinný život. Soud neshledal v postupech policie a žalované namítané vady, a proto napadené rozhodnutí shledal jako souladné se zákonem. Správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se zákonem, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
42. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III). Žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, proto se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II). Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žádné nežádala, soud jí neuložil žádnou povinnost, žádné její náklady řízení ze spisu nezjistil, ani zde nejsou žádné důvody hodné zvláštního zřetele (§ 60 odst. 5 s. ř. s.; výrok IV).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 19. ledna 2023

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně